

ganske umuligt at rejse Indsigelser derimod som brydende Ejendoms- eller andre Rettigheder. Det kan ikke falde lige godt i alles Smag — det er en Selvfølge. Blandt andet kan ikke Tvangsbestemmelsen til begge Sider falde i alles Smag, thi de, der ikke ønske Forandringen, ville føle det som et Tryk, men jeg ser ikke rettere end at, naar man anser det for i høj Grad ønskeligt, endogsaa nødvendigt, at dette gamle Forhold, Tiendeydelsen, forsvinder, er der ikke anden Udvej end netop den at byde begge Parter, at det skal ophøre, og ikke, saaledes som vi tidligere have set, at orde det saaledes, at den ene Part gennem Lov kan tvinge den anden.

Der er et Spørgsmaal, der, saavidt jeg har kunnet følge Forhandlingen, ikke har fuldt ud været fremme. Det er Spørgsmaalet om, hvorledes den forøgede Statsudgift af ca. 1½ Million Kr. aarlig i et Par Menneskealdre, i nogle og halvtredsindstyve Aar, skal dækkes. Vi have hørt, ogsaa fra Regeringen, gentagne Gange blive udtalt, at Statskassens Tilstand ikke er en saadan, at den kan afse et saadant Beløb, og vi vide, at Statens disponible Formue ikke er i Stand dertil, vi vide det af sørgelig Erfaring, gennem de gentagne og atter gentagne betydelige Statslaan, der have maattet optages til Dels for at dække, hvad jeg kalder løbende Udgifter. Det Spørgsmaal forekommer mig altsaa nødvendigvis at maatte rejses: Hvorledes skulle disse 1½ Million Kr., som det er foreslaaet at udgive aarlig, tilvejebringes? Kunne de ikke tilvejebringes af et aarligt Overskud, har man ikke oplagte disponible Midler, saa er det nødvendigt at tilvejebringe dem ved ny Skatter. Men hvilke? Derom savne vi enhver Oplysning fra Regeringens Side. Man kunde jo tænke sig, at den højttærede Regering ønskede at tilvejebringe Midlerne gennem forøgede Forbrugsafgifter. Der vil det jo være forholdsvis let at tilvejebringe halvanden Million og flere Gange halvanden Million, men efter hvad der hidtil er fremkommet fra den højtagtede Regering derom, kan man ikke have nogen stor Forventning om, at dette skulde være Meningen. — Man vilde saa kunne tænke sig, at de fornødne Midler kunde bringes til Veje gennem den Landbrugstold, som det danske

fortrykte Landbrug allerede længe har haft et rimeligt Krav paa, men som man ikke kan se, at Regeringen har gjort Mine til at betragte som en nær foreliggende Opgave. Tværtimod har jeg hørt, at den høje Regering har afvist Forlangender om en snarlig Toldrevision med en Henvi sning til, at den først kunde finde Sted efter Skattelovenes Afgørelse. Det er en fattig Trøst for dem, som netop se Midlet til at bringe Landbruget paa Fode i en Landbrugstold. Det er sørgeligt, at selv Drøftelsen af den skal udsættes, indtil Love, som ikke vedkommer dette Spørgsmaal i mindste Maade, have fundet deres Afgørelse. Ganske vist har Regeringen selv delvis brudt dette Princip, at Toldspørgsmaalet skulde vente, til Skattespørgsmaalet var afgjort, idet Regeringen selv har forelagt et lille Stykke Toldlov nu vedrørende et begrænset Emne, nemlig Skibsafgifterne, og hvad der dermed staar i Forbindelse. Det kunde da maaske ogsaa hænde, at Regeringen kunde betragte Spørgsmaalet om en Landbrugstold som en særlig Toldafdeling, der kunde gaa forud for eller jævnsides med Skattelovenes Afgørelse. Mine Forhaabninger i saa Henseende ere ganske vist ikke store, og jeg ser altsaa ikke rettere end, at man snarere maa gætte paa den Sandsynlighed, at det er gennem den ny Skat, den heldigvis ikke her i Landet i vor Tid kendte Skat, Indkomstskatten, at det nødvendige Beløb skulde bringes til Veje. Dersom det er Meningen, da kan jeg kun stadfæste, hvad allerede det ærede Medlem for 3die Kreds (Tolderlind) har udtalt, at det vil blive noget som omtrent ½ pCt. forøget Indkomstskat, som hører til for at dække aarligt det, som vil medgaa til Tiendeafløsningen. Jeg tror, det ogsaa er forstaaeligt for dem, der overveje, om og hvor meget der fornuftigvis kan ofres paa Tiendeafløsningen, naar man udtrykker det i, hvor stor en Skatteprocent det og det Tilskud til Afløsning vil koste. Det vil saa være let forstaaeligt for enhver, fordi det rammer enhver, og det vil give Anledning til nøjere Overvejelse end, naar det f. Eks. kun hedder, at de 31 Mill. tilvejebringes ved et Statslaan. Desværre gaar det med Staten som med de private: kom-